

Handläggare
Tatjana Pavlova
Telefon: 08-50833648

Till
Utbildningsnämnden
2023-06-15

Motion om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 2023/123

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har mottagit motionen *Årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga* på remiss från kommunstyrelsen. I motionen föreslås att registerutdrag ska efterfrågas varje år av personer som arbetar nära barn och unga.

Utbildningsförvaltningen bedömer att en utökad registerkontroll av den typ som motionären föreslår enbart bör genomföras om det finns ett uttryckligt stöd i lag.

Utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Linnéa Vinge (SD) föreslår i motionen *Årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga* att kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att uppdra åt skolor, förskolor, fritidsverksamheter, idrottsförbund och föreningar, som är helt eller delvis kommunalt finansierade, att efterfråga årliga utdrag ur belastningsregistret av personer som arbetar nära barn och unga. Syftet är att staden ska säkerställa att personer som arbetar med barn och unga också är lämpliga att göra det.

Enligt motionen krävs idag att man lämnar utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställning på exempelvis

skola eller förskola i syfte att säkerställa att personer i verksamheten inte tidigare är dömda för sexuella övergrepp eller andra grova brott som gör personen olämplig. Även om detta regelverk fungerar väl menar motionären att det finns vissa brister. Att registerkontrollen endast görs vid själva anställningen innebär att en befintlig anställd som döms för sexualbrott mot barn obemärkt kan arbeta kvar inom exempelvis skola eller förskola. Motionären föreslår därför att staden ska efterfråga årliga registerutdrag av personer som arbetar i kontakt med barn och unga i syfte att förebygga sexualbrott mot barn men även kriminell rekrytering.

Motionären föreslår därför att kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att uppdra åt skolor, förskolor, fritidsverksamheter, idrottsförbund och föreningar, som är helt eller delvis kommunalt finansierade, att efterfråga årliga utdrag ur belastningsregistret av personer som arbetar nära barn och unga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för personal- och kompetensförsörjning i samverkan med förskoleavdelningen, grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 7 juni. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 7 juni.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Barn och ungdomar ska erbjudas en förskole- och skolmiljö som är så säker och trygg som möjligt där de möts av lämpliga vuxna. En viktig del för att uppnå detta är en väl fungerande rekryteringsprocess där referenser kontaktas och noggranna intervjuer genomförs. Ett av de instrument som används för att kontrollera att personer som anställs eller på annat sätt arbetar nära barn inte är dömda för vissa grova brott är att genomföra en obligatorisk registerkontroll. Bestämmelsen innebär att personen ska visa upp ett registerutdrag från belastningsregistret innan anställning.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram detaljerade rutiner för hantering av kontroll av registerutdraget vid anställning. Rutinerna är obligatoriska att följa vid anställning av all personal. Kravet att uppvisa ett registerutdrag är absolut - den som inte visar upp ett registerutdrag får inte anställas i verksamheten. Med anställning jämställs uppdragstagare eller anställda hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten (entreprenörer), vikarier från bemanningsföretag, studenter (under utbildning till en lärar- eller förskolläraryxamen), vuxenstuderande (verksamhetsförlagd del av utbildningen) samt deltagare i vissa arbetsmarknadspolitiska

program. Kraven på registerkontroll avser alla typer av yrkeskategorier inom verksamheten och omfattar således även till exempel administrativ personal, skolvaktmästare eller kökspersonal. Kravet på registerkontroll gäller när ett rekryteringsbehov uppstår plötsligt och oavsett anställningsform eller anställningens varaktighet.

Vid anställning ska kontrollerat registerutdrag dokumenteras genom en anteckning i medarbetarens personalakt. Anteckningen ska göras efter en noggrann granskning av registerutdraget av den i verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Förvaltningen har också rutiner för att säkerställa att registerutdrag kontrolleras för personal som anställs i vikariepool, av externa bemanningsföretag, upphandlade entreprenörer för lokalvårdare och skolskjuts. Förvaltningen följer årligen upp verksamheternas följsamhet till rutinerna.

Den registerkontroll som sker på arbetsmarknaden idag sker både med stöd i lag (obligatorisk eller frivillig). Registerkontroller sker också inom det oreglerade området utan uttryckligt stöd i lag (s.k informell registerkontroll). I vilken utsträckning informella registerkontroller ska vara tillåtna har utretts (SOU 2014:48), men har ännu inte resulterat i proposition eller lagstiftning.

Lagstiftningen rörande obligatorisk registerkontroll är utformad med hänsyn till att de uppgifter som berörs är av integritetskänslig karaktär och de lagreglerade rutinerna är därför också förknippade med olika begränsningar, både vad gäller när registerutdrag får begäras, vilka uppgifter utdragen ska innehålla och hur den information som framkommer i ett registerutdrag får hanteras och sparas. Lagstiftarna har gjort en värdering mellan den integritetskränkning det innebär att begära utdraget och det skyddsbehoven som ska uppnås och bedömt att det är ett alltför stort intrång i den personliga integriteten att begära registerutdrag från redan anställd personal.

Att utöka arbetsgivarens kontroller på det sättet som motionären föreslår med årliga kontroller av i princip alla anställda inom förvaltningen skulle innebära en kraftig utökning av antalet kontroller i belastningsregistret. Förvaltningen bedömer att en utökad registerkontroll av den typ som föreslås är så pass långtgående att den inte bör genomföras utan uttryckligt stöd i lag. En sådan reglering som motionären föreslår skulle även innebära kraftigt utökad administrativ insats för skolorna.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden behöver beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Petra Nergårdh
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilagor

Motion om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga, KS 2023/123

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2023-06-07